

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/131/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314202616
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2014:8314202616.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 47 248 980, práv. zast. Perspecta Legal, s.r.o., Tomášikova 23/C, Bratislava, proti odporcovi: T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, o zaplatenie 471,07 EUR s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 211,44 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 04.03.2011 do zaplatenia, 10,68 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 04.04.2011 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podal dňa 05.03.2014 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal zaviazať odporkyňu na zaplatenie sumy 471,07 eur, úrokov z omeškania a na náhradu trov konania. Svoju aktívnu legitimáciu v konaní zdôvodnil tým, že vymáhaná pohľadávka na neho prešla Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.20013, ktorú uzatvoril s pôvodným veriteľom Slovak Telekom, a.s.

Návrh odôvodnil tým, že jeho právny predchodca s odporkyňou uzatvoril podľa zákona o elektronických komunikáciách dňa 29.01.2011 zmluvu o pripojení a dodatok k nej, na základe ktorých jej poskytoval balík mobilných služieb. Súčasťou balíka bolo aj poskytnutie mobilného aparátu Nokia 5230 v hodnote 1,- euro s lehotou viazanosti 24 mesiacov. Odporkyňa porušila dohodnuté podmienky zmluvy tým, že riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za prvé zúčtovacie obdobie od 15.01.2011 do 14.02.2011, na základe ktorej jej ako dodávateľ služby účtoval sumu 211,44 eur faktúrou č. 7101343305 splatnou dňa 03.03.2011, ako aj za druhé zúčtovacie obdobie od 15.02.2011 do 14.04.2011, na základe ktorej jej účtoval sumu 10,68 eur faktúrou č. 7102384609 splatnou dňa 03.04.2011. Porušením zmluvných podmienok dodávateľovi služby vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur, ktorú odporkyňa vyfakturoval faktúrou č. 7111691708 splatnou 03.12.2011. Na základe uvedeného navrhovateľ podal na súd návrh a žiadal zaviazať odporkyňu na zaplatenie sumy 471,07 eur, z toho za neuhradené služby vo výške 211,44 eur, titulom zmluvnej pokuty sumu 248,95 eur, ako aj na zaplatenie úroku z omeškania z uvedených súm a na náhradu trov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o pripojení, dodatkom k tejto zmluve, faktúrami a oznámením o postúpení pohľadávky. Odporkyňa sa

nariadeného súdneho pojednávania dňa 19.06.2014 nezúčastnila napriek doručenému predvolaniu, ani nepožiadala súd o odročenie pojednávania. Navrhovateľ sa pojednávania tiež nezúčastnil a svojím písomným podaním doručeným súdu dňa 19.06.2014 požiadal o ospravedlnenie svojej neprítomnosti na pojednávaní; na podanom návrhu trval a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol bez jeho účasti.

Vykonaním dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

Z obsahu návrhu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporkyňou zmluvu o pripojení spolu s dodatkom, na základe ktorých sa zaviazal odporkyni poskytovať mesačný program služieb Podľa seba 3 (0,06) 3 000 minut. Odporkyňa sa v článku 1 písm. b) dodatku zaviazala riadne a včas platiť cenu služieb a dodržiavať ostatné zmluvné povinnosti v súlade zmluvou a všeobecnými podmienkami a zotrvať v zmluvnom vzťahu s dodávateľom po dobu 24 mesiacov, počas ktorých sa zaviazala nepožiadat' o odkódovanie mobilného telefónu. Dodávateľ sa zaviazal odpredať jej zľavnený mobilný telefón, ktorý je zakódovaný len na použitie s jeho SIM kartou a odkóduje sa na žiadosť klienta. V prípade porušenia doby viazanosti sa odporkyňa zaviazala uhradiť mu zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Podľa článku 4. dodatku v prípade porušenia povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo 3 dodatku je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke 1, teda v sume 248,95 eur. Účastník je zároveň v zmysle bodu 4 povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty.

Z písomného vyjadrenia navrhovateľa k veci doručeného 19.06.2014 vyplynulo, že neakciová cena telefónu predstavovala sumu 169,- eur s DPH.

Predchodca navrhovateľa vyfakturoval odporkyni poskytnuté služby za obdobie od 15.01.2011 do 14.02.2011 v sume 211,44 eur a za obdobie od 15.02.2011 do 14.04.2011 sumu 10,68 eur. Okrem toho jej dňa vyúčtoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Uvedené dokladoval faktúrami č. 7101343305, č. 7102384609 a č. 7111691708. Odporkyňa uvedené sumy neuhradila; navrhovateľ ako nástupca dodávateľa služby sa preto domáha zaplatenia pohľadávky v celkovej výške 471,07 eur.

Podľa ustanovenia § 5 zák.č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách elektronická komunikačná služba je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov sietí vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaným pomocou sietí a služieb, a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami. Verejná služba je verejne dostupná služba, o ktorej používanie sa môže uchádzať každý záujemca. Verejná telefónna služba je verejná služba na uskutočňovanie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Volanie je elektronické, komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase. Prevádzkyschopnosť služieb je také nastavenie prenosových parametrov služby, pridružených prostriedkov a rozhraní, ktoré umožňuje komunikáciu medzi koncovými užívateľmi alebo medzi koncovým užívateľom a podnikom poskytujúcim službu prostredníctvom technologicky rôznych sietí. Užívateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje poskytovanie verejne dostupnej služby. Za užívateľa sa na účely tohto zákona považuje aj účastník a koncový užívateľ, ak sa ďalej neustanovuje inak. Koncový užívateľ je osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú službu a túto službu ďalej neposkytuje a ani prostredníctvom nej neposkytuje ďalšie služby. Koncový užívateľ je spotrebiteľ a v prípade rozhlasových a televíznych programových služieb aj poslucháč a divák. Účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o pripojení.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1,2 cit. zákona zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace

služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

V zmysle § 42 ods. 4 písm. b) zákona účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Vychádzajúc z dôkazov predložených zo strany navrhovateľa súd má za dostatočne preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu platnej zmluvy o pripojení, na základe ktorej spoločnosť Slovak Telekom a.s. poskytla odporkyni služby a tá sa zaviazala platiť cenu za poskytnuté služby. Súd nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, pretože cena bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá a z úradnej moci ex officio nezistil ani iné okolnosti, ktoré by indikovali vadnosť právneho úkonu v časti ceny služieb. Preto súd návrhu v časti zaplataenia ceny za dodané služby v celkovej výške 222,12 eur vyhovel, pretože odporkyňa ako dlžník má povinnosť zaplatiť cenu služieb v zmysle § 492 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškani.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

V súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že odporkyňa sa dostala do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 222,12 eur, ktorý je súčtom dlžných súm za prvé a druhé zúčtovacie obdobie vo výškach 211,44 eur a 10,68 eur, a preto navrhovateľ má nárok aj na úrok z omeškania z týchto súm. Súd priznal navrhovateľovi podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška 9 % je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. tak, ako si ho navrhovateľ uplatňoval.

Po vykonanom dokazovaní však súd návrh zamietol v časti zaplataenia zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur.

Navrhovateľ sa domáhal zaplataenia zmluvnej pokuty vyplývajúcej z Dodatku uzavretého dňa 29.01.2011 k Zmluve o pripojení.

Podľa čl. 1 písm. b) Dodatku k zmluve sa účastník zaväzuje riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení.

V zmysle čl. 4 dodatku platí, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku. Podľa uvedenej tabuľky je výška zmluvnej pokuty 248,95 eur.

Súd pri svojom rozhodovaní o zmluvnej pokute vychádzal z nasledujúceho:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 08. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 06. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku; obdobne to bolo aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 08. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 09. 05. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých ďalších prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu návrhov operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (napr. rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné). Vyššieuvedené je zrejme aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný, pretože priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa

protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky), je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 OZ konajúci súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Na základe uvedeného súd návrh zamietol v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur, a to spolu aj s úrokom z omeškania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prejednávanej veci mal navrhovateľ úspech čiastočný, pretože súd jeho návrhu vyhovel len v časti o zaplatenie 222,12 eur (47,15 %), čo je súčasne neúspechom odporcu. Odporkyňa bola síce vo veci úspešnejšia a patrila by jej náhrada trov konania po odpočítaní úspechu navrhovateľa od jej úspechu. Jedná sa však o úspech len v nepatrnej časti (5,7 %), odporkyňa navyše žiadne trovy konania nevznikli, preto súd vyriekol, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.